

KULTTUURI

Palkittu pitäjäkirja tuo Muolaan lähelle

Liisa Ahokas

Karjalan Liitto on valinnut Vuoden karjalaiseksi pitäjäkirjaksi Näin Muolaa jäi elämään -kirjan. Valinnan teki Karjalan Liiton 2. varapuheenjohtaja **Eevaliisa Kurki**. Kirjan kirjoittamiseen on osallistunut 35 henkilöä, yhteensä 60 eri kirjoituksella.

Kirja kertoo pitäjän historiasta ja vaiheista korostuen muolaalaisten selviytymistarinaa ja Muolaan tätä päivää. Se on silta entisen ja nykyisen Muolaan välillä ja painottuu sanoin ja kuvin paljon myös sodan jälkeiseen aikaan.

Kirjasta on aistittavissa, että kotinsa jättämään joutuneet muolaalaiset ovat jo niin ikääntyneitä, että koti-seutu on jäänyt heille sananmukaisesti muistoihin. Nykypolvi käy kyllä mielellään katsomassa vanhempiensa ja esi-isänsä kotipaikkoja, mutta ilman haikailua sinne muuttamisesta.

Omia kokemuksia ja kuultua

Itse sotaa ja kokemuksia siitä kuvataan kirjassa 30 sivun verran. Näin Muolaa jäi elämään -kirja ei ole sotakirja.

Toijalassa toimi kaksi osuuskassaa vuoteen 1962. Tänne muuttanut Muolaan Osuuskassa muutti nimensä Akaan Seudun Osuuskassaksi 1949. Kassan konttori sijaitsi Akaan seurakuntatalossa. Akaan Seudun Osuuskassa oli seurakunnan ja uuden seurakuntatalon merkittävä rahoittaja 1950-luvulla, joten luonnollisesti kauppalan paras liikepaikka torin varressa hyödynnettiin. Kuva kirjasta Näin Muolaa jäi elämään.

Se on kirja, joka kertoo sekä kirjoittajiensa kuulemia että heidän kokemiaan asioita Muolaasta ennen sotia, välirauhan aikana, viimeisen lähdön tunnelmissa ja tänä päivänä.

Se kertoo onnellisista lapsuuspäivistä, työnteosta ja ahertamisesta. Sen teksteistä voi aistia myös käen kukuntaa, lintuparatiisin ja laineiden loisketta.

Näin Muolaa jäi elämään

-kirja kertoo myös muolaaseuralaisten runsaasta ja lämminhenkisestä yhteydenpidosta alueen nykyisiin asukkaisiin.

Kirjan tekstit ovat asiallisia, kirjoittajat ovat ymmärtäneet, ettei katkeruudella voiteta mitään. Henkilökoh- taisten muisteluiden lisäksi kirjassa kerrotaan myös edesmenneistä muolaalaisista vaikuttajista ja julkisuuden henkilöistä. Kunnal-

lisneuvos, kansanedustaja ja ministeri **Eemil Luukkaa** muistellaan useamman henkilön kirjoituksissa. Musiikkimiesten **Unto Monosen** ja **Onni Laihasen** elämäntarinat tulevat myös kerrotuiksi.

Muolaan kunta lakkautettiin Toijalassa

Vuonna 1939 Muolaa oli suurin Karjalan kannaksen kunnista, siellä oli 11 300

Muolaan kirkon paikalla on tänään seuran pystyttämä risti.

Taidemaalari Tauno Miesmaa maalasi ministeri Emil Luukan muotokuvan 1962. Emil Luukka oli Urho Kekkosen luottomies ja ministeri monessa hallituksessa.

asukasta.

Muolaalaisten Seura perustettiin elokuussa 1948 Toijalassa. Seura pitää säännöllisesti yhteyttä "kotiinsa" ja järjestää sinne retkiä ja tapahtumia.

Kirjassa on useita kuvauksia Muolaan kirkon ja kirkkomaan kohtalosta sodan aikana ja se kertoo, miten muolaalaiset, heti kun se oli mahdollista, ryhtyivät pitämään huolta sankarihau-doista ja sen ympäristöstä.

Neuvostoliitto sai Pariisin rauhansopimuksen solmimisen jälkeen vuonna 1947 oikeudet valtaamilleen alueille ja paikannimet muutettiin venäjänkieliseksi. Monet niistä viittaavat venäläisiin sotasankareihin. Asukkaita Kannakselle houkuteltiin monin eduin kuten valmiilla asunnoilla sekä tukirahaa ja kotieläimiä antamalla. Muolaaseen muutti väkeä muun muassa Kirovin ja Kalinin alueelta.

Muolaan kunta ja seura kunta lakkautettiin 8.1.1950 Toijalassa. Muolaan Osuuskassan uudeksi kotipaikaksi määrättiin syksyllä 1944 Toijala, jonne avattiin konttori. Kassa fuusioitui Toijalan Seudun Osuuskassan kanssa vasta 1962.